

ΠΑΘΟΓΕΝΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΜΑΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 7/11/2012 Ημ. Αποδελίωσης: . . 7/11/2012

Σελίδα: 15

Παθογένειες της εξωτερικής μας πολιτικής

Του **ΘΑΝΟΥ Π. ΝΤΟΚΟΥ***

Η Ελλάδα βρίσκεται σε μια εξαιρετικά κρίσιμη στιγμή. Παρά την κραυγαλέα ανεπάρκεια του πολιτικού προσωπικού, τις ιδεοληψίες της τρόικας και τη λυσσαλέα αντίδραση των θιγόμενων συντεχνιών, η παρτίδα μπορεί ακόμη να σωθεί. Και τότε θα πρέπει να ξανα-ασχοληθούμε με ένα σχεδόν ξεχασμένο ζήτημα, που ονομάζεται εξωτερική πολιτική. Θα χρειαστεί μεγάλη και συστηματική προσπάθεια για να ανακτήσουμε μέρος του παλαιότερου ειδικού βάρους και περιφερειακής επιρροής. Θα βοηθούσε στην προσπάθεια αυτή η κατανόηση ορισμένων κεντρικών παθογενειών μέσω μιας ακτινογραφίας της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής.

Είναι σαφές ότι δεν διανύουμε την καλύτερη περίοδο στη σύγχρονη ιστορία μας όσον αφορά την εικόνα της χώρας, με κυριότερο πρόβλημα αυτό που οι ε-

ταίροι μας αντιλαμβάνονται ως έλλειμμα αξιοπιστίας. Είναι απαραίτητο να βελτιώσουμε τη διεθνή εικόνα της Ελλάδας, διότι αποτελεί άυλο μιν, σημαντικό δε συντελεστή οικονομικής ανάπτυξης αλλά και άσκησης αποτελεσματικής εξωτερικής πολιτικής. Εξάλλου, η ελληνική εξωτερική πολιτική (αλλά και το ελληνικό κράτος γενικότερα) χαρακτηρίζεται από την απουσία στρατηγικού σχεδιασμού, τόσο όσον αφορά τη θεσμική διάσταση όσο και τη στοχοθεσία, συμβάλλοντας έτσι στην έλλειψη συνέχειας. Χρειάζεται ένα συνολικό στρατηγικό σχέδιο, το οποίο θα αποτελεί αντικείμενο συνεχούς επεξεργασίας. Η χώρα μας δυστυχώς δεν συνορεύει με τη Νορβηγία ή την Αυστρία, αλλά με κράτη που στην πλειονότητά τους βρίσκονται ακόμη σε μια μεταβατική περίοδο μετά την περιπέτεια του υπαρκτού σοσιαλισμού. Τμήματα της ηγετικής τάξης ορισμένων εκ των χωρών αυτών φαίνεται να έχουν ακόμη αναθε-

ωρητικές απόψεις. Επιπλέον, υπάρχουν και πολλαπλά ανοικτά μέτωπα, ορισμένα εκ των οποίων θα έπρεπε να είχαμε κλείσει προ πολλού, εκμεταλλευόμενοι ευνοϊκές συγκυρίες, έτσι ώστε να συγκεντρώσουμε την προσοχή μας στη μοναδική σοβαρή εξωτερική πρόκληση. Αλλά υπάρχει δυστυχώς μια νοοτροπία επ' άοριστον διαχείρισης και όχι επίλυσης συγκεκριμένων προβλημάτων.

Κυρίαρχη θέση κατέχουν ακόμη και σήμερα οι ιδεοληψίες στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής, με αμερικανόφιλους, ρωσόφιλους, αραβόφιλους, σερβόφιλους, και άλλες λίαν γραφικές κατηγορίες «φίλων». Αλλά κυρίαρχη διαχωριστική γραμμή παραμένει αυτή μεταξύ φιλελλήνων και ανθελλήνων. Απουσιάζει η ανάλυση στη βάση συμφερόντων και στρατηγικών επιδιώξεων. Την κατάσταση περιπλέκει περαιτέρω η απουσία νηφάλιου διαλόγου για την εσωτερική και εξωτερική πορεία και η επικράτηση

του λαϊκισμού, του φανατισμού και της συνωμοσιολογίας. Εξάλλου, προβληματίζει έντονα η πενία προτάσεων και ιδεών για έναν οδικό χάρτη εξόδου από την κρίση και προτεινόμενης στρατηγικής για το μέλλον της χώρας, οι οποίες θα έπρεπε να αποτελούν κεντρικά αντικείμενα του δημόσιου διαλόγου που περιορίζεται στη -δικαιολογημένη ή μη- δαιμονοποίηση του Μνημονίου. Σε αυτά θα πρέπει να προστεθεί και η έλλειψη οικονομικών πόρων άσκησης εξωτερικής πολιτικής. Από την άλλη πλευρά, στη στήλη των θετικών στοιχείων θα πρέπει να καταχωρισθούν η γεωστρατηγική θέση της χώρας, η ιδιότητα μέλους της Ε.Ε. και τα όχι ολιγάριθμα ικανά στελέχη στη δημόσια διοίκηση. Η κατάσταση παραμένει διαχειρίσιμη, αλλά δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια σπατάλης χρόνου.

* Ο κ. Θάνος Π. Ντόκος είναι γενικός διευθυντής του ΕΛΙΑΜΕΠ.